

**ZAKON O PREKRŠAJIMA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA
REPUBLIKE HRVATSKE AKTUALNA RAZMATRANJA**

**LAW ON OFFENSES AGAINST PUBLIC ORDER AND PEACE OF
THE REPUBLIC OF CROATIA CURRENT CONSIDERATIONS**

Pregledni naučni rad

prof. dr. sc. Velibor Peulić*

doc. dr. sc. Goran Matijević, univ.bacc.ing.traf*

dr. sc. Nermin Palić, dipl. ing. saobr. i kom*

SAŽETAK

Iako po stupnju društvene opasnosti, u odnosu na kaznena djela predstavljaju manji rizik, prekršaji protiv javnog reda i mira, reprezentativan su pokazatelj sigurnosti u zajednici, a time i kvalitete života.

Iako statistički pokazatelji ne ukazuju na značajniji rast istih tijekom prethodnih godina u Republici Hrvatskoj, iste uvijek valja pri istraživanjima, ali i realnom sagledavanju uzimati s određenim stupnjem rezerve pri opisivanju nekog stanja.

To je posebice u slučajevima kada imate postojeći zakon koji je donesen prije više od 40 godina. A istovremeno, u zajednici su zaživjele brojne promjene i dostignuća koji aktualni zakon nije kada je donesen obuhvatio, što je razumljivo.

Kada bi primjerice brojna vrijeđanja i omalovažavanja na mrežama i Internetu, ušla u kažnjivu zonu i bila kažnjena, što bi onda rekli oni koji se pozivaju na statistiku i stanje ocjenjuju povoljnim?

Rad donosi pregled aktualnih kretanja u pogledu Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira Republike Hrvatske, bavi se problematikom definiranja pojma javnog mjesta, donosi pregled pokazatelja o kretanju broja

---

* Panevropski univerzitet Apeiron, Bana Luka, e-mail: velibor.peulic@gmail.com

* Požega, Republika, Hrvatska, gmatijevic1974@gmail.com

* Visoka škola „CEPS – Centar za poslovne studije“ Kiseljak, e-mail: nermin.palic@ceps.edu.ba

prekršaja protiv javnog reda i mira, te vlastite prijedloge za izmjene, dopune ili prijedloge za donošenje novog zakona.

Ključne riječi: zakon, prekršaj, počinitelj, kazna, prijedlog.

ABSTRACT

Although in terms of the level of social danger, compared to criminal acts, they represent a lower risk, offenses against public order and peace are a representative indicator of community safety, and thus the quality of life.

Although the statistical indicators do not indicate a significant growth of them during the previous years in the Republic of Croatia, they should always be taken with a certain degree of reserve when describing a situation in research, but also in a realistic view.

This is especially the case when you have an existing law that was passed more than 40 years ago. And at the same time, numerous changes and achievements took root in the community, which the current law did not include when it was passed, which is understandable.

If, for example, numerous insults and disparagements on networks and the Internet entered the punishable zone and were punished, what would those who refer to statistics and assess the situation as favorable say?

The paper provides an overview of current trends in the Law on offenses against public order and peace of the Republic of Croatia, deals with the issue of defining the term public place, provides an overview of indicators on the trend in the number of offenses against public order and peace, and own proposals for changes, additions or proposals for adoption of the new law.

Key words: road users, traffic accidents, causes, violations, bulletin.

1. UVOD

Prekršaji se definiraju kao ponašanja kojima se tako povređuje ili ugrožava javni poredak, društvena disciplina i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim pravom i zakonima čija zaštita nije moguća bez prekršajno pravnog sankcioniranja, a njihova se zaštita ne ostvaruje kaznenopravnom prisilom (Milojević, 2016), a definicija prekršaja proizlazi iz čl. 1., Prekršajnog zakona (u daljnjem tekstu; PZ).

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira (u daljnjem tekstu ZPPJRM) Republike Hrvatske, donesen je 1977. godine, a izmjene i dopune doživio je 1989, 1990, 1994, 2022 i 2023. godine. Iako bi se iz pregleda zahvata u isti, od donošenja do danas, a posebice u pogledu posljednje izmjene, moglo pomisliti da se radi o suvremenom pravnom propisu koji regulira bitan društveni prostor u suvremenim uvjetima, to nije tako. Naime, opisi prekršaja ostali su i u posljednjoj izmjeni identični ranijim verzijama zakona, a samo su zamijenjene valute (uveden euro) i za neke od prekršaja značajno povišeni iznosi zapriječenih novčanih kazni. No, prema dostupnim izvorima, zakonodavac planira sljedeće izmjene, za koje je osnovana međuresorna radna skupina za izradu novog Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, koja će raditi na izradi novog Zakona usklađenog sa zahtjevima vremena, potrebama struke i prakse te promjenama u nizu drugih, u međuvremenu donesenih zakona.*

ZPPJRM prekršaje protiv javnog reda i mira definira kao djela kojima se na nedozvoljen način remeti mir, rad ili normalan način života građana, stvara nemir, neraspoloženje, uznemirenost ili ometa kretanje građana na ulicama i drugim javnim mjestima ili ometa ostvarivanje njihovih prava i dužnosti, vrijeđa moral, ometa vršenje zakonitih mjera državnih organa i službenih osoba, ugrožava opća sigurnost ljudi i imovine, vrijeđaju državni organi ili se na drugi način narušava javni red i mir građana te djela utvrđena ovim zakonom.

Za počinjeni prekršaj protiv javnog reda i mira mogu se izriči novčane kazne i izuzetno kazne zatvora, a može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta, zaštitna mjera obaveznog liječenja od alkoholizma i narkomanije, zaštitna mjera obaveznog liječenja od spolne bolesti ili AIDS-a ili zaštitna mjera udaljenja s područja općine na kojem je prekršaj izvršen.

Najčešći (ovlašteni) tužitelji u prekršajnom postupku za prekršaje iz ZPPJRM su policijski službenici, koji prekršajni postupak prema počiniteljima provode u skladu s odredbama Prekršajnog zakona Republike Hrvatske. Uz njih, za pojedine prekršaje ovlašteni tužitelji mogu biti i državni odvjetnik, razna inspeksijska tijela i carinska služba, no takvih je prekršaja znatno manje.

---

* https://sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2023-04-13/160002/PZ_473.pdf

2. JAVNO MJESTO – POJAM I ODREĐENJE

ZPPJRM-A, (NN 41/77, 55/89, 05/90, 30/90, 47/90, 29/94, 114/22 i 47/23), kao uvjetujući element da bi prekršaj bio počinjen, propisuje da je počinjen na javnom mjestu, ali Zakon ne definira u svojim odredbama definiciju javnog mjesta. Stoga je u pravnoj teoriji i sudskoj praksi u Republici Hrvatskoj zauzet stav da se javna mjesta mogu podijeliti na:

- realna, gdje je pristup moguć neograničenom i neodređenom broju osoba (javno mjesto u užem smislu – realno javno mjesto, ulica, trg, kazališna dvorana, ugostiteljske radnje, željeznice, autobusi, brodovi, avioni, parkovi, čekaonice i sl.) i
- fiktivna, koja nisu dostupna neograničenom i neodređenom broju osoba, ali je radnja djela ili su posljedice djela dostupne javnosti (javno mjesto u širem smislu – fiktivno javno mjesto, balkon, terasa i sl.).

Javnim mjestom mogu se smatrati i druga mjesta, ali je pri tome uvijek bitno da su ta mjesta "izložena pogledu javnosti". Pojedini autori dijele realna javna mjesta na:

- apsolutna, koja su javna mjesta kao takva određena po namjeni i funkciji kao javna mjesta, pa su stoga to: stalno otvorena i dostupna otvorena javna mjesta. U ovu vrstu javnih mjesta dolaze: ulice, trgovi, javne ceste i slično i
- ograničena i privremena, koja su primjerice trgovinske i ugostiteljske radnje i slično, koja imaju svojstvo javnog mjesta samo dok su otvorena i dok se prema tome u njih može ući bez određenih uvjeta.

Utvrđiti javnost mjesta i uvjete za prekršaj temeljem prethodna dva navoda, na realnim apsolutnim i ograničenim javnim mjestima ne bi trebao i nije u praksi bio problem. Nedoumice su se češće pojavljivale kod fiktivnih javnih mjesta ili prekršaja počinjenih putem Interneta i mreža, koji uopće nije bio prisutan kao medij u vrijeme donošenja Zakona.

No i kod privatnih stanova i obiteljskih kuća (unatoč čestom - neutemeljenom mišljenju prekršitelja – moja kuća, mogu da radim što hoću) javnim mjestom mogu se smatrati dvorišni prostori, otvorene terase i balkoni izloženi pogledu građana. A smatrati se prekršajima počinjenim na javnom

mjestu mogu ponašanja počinjena u privatnom stanu pod takvim okolnostima da su u konkretnom slučaju bili vidljivi građanima, npr. buka iz stanova ili kuća kod otvorenih prozora do ulice, postavljanje zastava ili drugih pamfleta kojima se narušava javni red i mir. Na mrežama, Internetu, komunikacijskim mrežama, situacija je nešto drugačija, Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Republike Hrvatske, osim što ne definira javno mjesto, ne definira niti odredbe vezane za eventualna protupravna prekršajna ponašanja na ovim novim platformama komunikacije. Unatoč tome, često smo svjedoci da policija u Republici Hrvatskoj, primjerice za vrijeđanje i omalovažavanje ovlaštenih osoba putem mreža pokreće prekršajne postupke.* To bi moglo izazvati dvojbu u pogledu članka 2., Prekršajnog zakona Republike Hrvatske, koji uz ostale navodi da nitko ne može biti kažnjen, ako djelo nije bilo propisano kao kažnjivo. Iako je vrijeđanje i omalovažavanje nesporno prekršaj, bez definiranja javnog mjesta i mreža kao mjesta na kojemu se može počinuti prekršaj, dvojba postoji.

U Republici Srbiji, na snazi je Zakon o javnom redu i miru, (sl.gl. RS, 6/2016 i 24/2018), on u članku 3., koji definira pojedine izraze u Zakonu, javno mjesto propisuje odnosno definira kao: „*prostor dostupan neodređenom broju lica čiji identitet nije unapred određen, pod istim uslovima ili bez posebnih uslova*“.

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Kantona Sarajevo (sl.n.KS,18/2007, 7/2008 i 34/2020), javno mjesto definira zasebnim člankom (člankom 4) i to širom definicijom od onog u Republici Srbiji: „*Pod javnim mjestom u smislu ovog zakona smatra se mjesto na kojem je slobodan pristup neodređenom broju lica bez ikakvih uvjeta (ulice, trgovi, javni putevi, parkovi, izletišta, čekaonice, ugostiteljske, trgovinske i zanatske radnje, sredstva i objekti javnog prevoza i sl.) ili pod određenim uvjetima (sportski stadioni i igrališta, bioskopske, pozorišne i koncertne sale, izložbene prostorije i sl.), kao i druga mjesta koja u određenom vremenskom periodu služe za ovakve svrhe (zemljišta ili prostorije u kojima se održavaju javni skupovi, takmičenja i sl.). Smatraće se da je prekršaj iz ovog zakona izvršen na javnom mjestu i kad je radnja izvršena na mjestu koje se u smislu stava (1) ovog člana ne smatra javnim mjestom, ako je to mjesto dostupno vidiku sa javnog mjesta (balkoni,*

---

*<https://torpedo.media/na-internetu-vrijedao-policajce-zbog-postupanja-u-situaciji-s-koronavirusom-pa-zaradio-prijavu/>

terase, hodnici, dvorišta i sl.) ili ako je posljedica nastupila na javnom mjestu.“

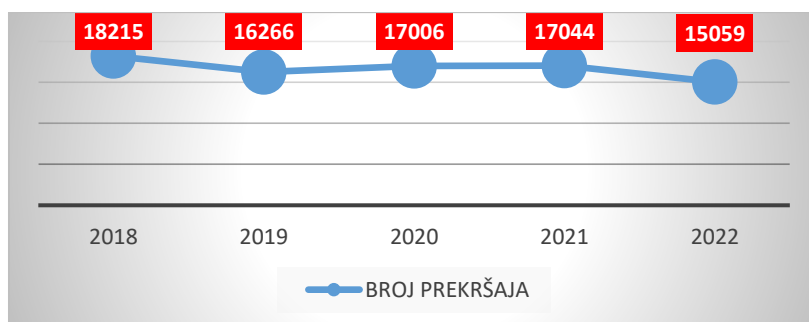
3. PROCESURAINI PREKRŠAJI IZ ZPPJRM-a

Prekršaji protiv javnog reda i mira, uz ostale nedopuštene radnje, posebice kaznena djela, dobar su pokazatelj stanja reda i sigurnosti u društvu te izravno utječu na osjećaj sigurnosti u zajednici, te sigurnosti pojedinca – građanina, a s obzirom i na brojnost posvećena im je pozornost, kako na planu prevencije, tako i na planu procesuiranja počinitelja, kao generalne prevencije.

Tijekom 2022. godine, na području Republike Hrvatske evidentirano je 15059 prekršaja iz ZPPJRM-a, ili prosječno dnevno 41,2 dnevno. Promatrano kroz ukupno razdoblje od pet godina, odnosno od 2018. do 2022. godine, bilježi se smanjenje broja prekršaja, odnosno u odnosu na 2018. godinu (18215 prekršaja), broj prekršaja u 2022. godini manji za 3156. Nisu svi prekršaji jednako rasprostranjeni po području Republike Hrvatske, odnosno županijama, niti ih je pojedinačno promatrano podjednak broj. Najveći broj prekršaja prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske,* bilježi se na području velikih gradova, od kojih je na prvom mjestu po broju prekršaja ujedno i najveći, grad Zagreb.

U sljedećem grafikonu prikazani su pokazatelji o kretanju broja prekršaja iz ZPPJRM u Republici Hrvatskoj od 2018. do 2022. godine.

Grafikon 1. Kretanje broja prekršaja iz ZPPJRM-a u RH-oj, 2018-2022

Izrada: autori prema podacima MUP-a, RH-e.

* Statistički pokazatelji MUP-a, dostupno na: <https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2018/Statisticki%20pregled%20temeljnih%20sigurnosnih%20pokazatelja%20i%20rezultata%20rada%20u%202018.%20godini.pdf>

Na području policijske uprave Zagrebačke, koja teritorijalno skrbi o gradu Zagrebu i zagrebačkoj županiji, u 2022. godini, evidentirano je 4898 prekršaja ili 32,52% svih evidentiranih, a 2021. godine njih 6080 ili 35,67%. Najmanji broj prekršaja u 2022.godini, evidentiran je na području policijske uprave požeško-slavonske, koja teritorijalno pokriva istoimenu županiju i to 155 prekršaja ili 1,02%. Od ostalih pokazatelja vezanih za prostorno događanje prekršaja, vidljivo je da su najveći gradovi Split, Rijeka, Osijek, Pula, Dubrovnik, pri vrhu ljestvice po broju prekršaja, ali značajno ispod prosjeka grada Zagreba, (400-600 prosječno godišnje), dok su Bjelovar, Virovitica, Krapina, Koprivnica, odnosno županije u kojima se nalaze navedeni gradovi na dnu ljestvice po broj prekršaja (150-300 prosječno godišnje).

Neminovno se može smatrati i da je i smanjenje broja stanovnika imalo za rezultat i smanjenja broja prekršaja. Naime u razdoblju od 2011. do 2021. godine u Republici Hrvatskoj broj stanovnika je smanjen za gotovo 400 tisuća.

Promatrano prema mjestima događanja, najveći broj prekršaja prema pokazateljima MUP-a, RH-e, događa su na ulicama, trgovima i sličnim površinama, te zatim u ugostiteljskim objektima. U 2022. godini, na ulicama i trgovima i sličnim površinama u Republici Hrvatskoj evidentirano je 10072 prekršaja ili 66,88% prekršaja, a u ugostiteljskim objektima 1790 prekršaja ili 11,87%. Navedeni pokazatelji okvirno su podjednaki i za prijašnje godine.

Istovremeno, muškarci su češće počinitelji prekršaja iz ZPPJRIM-a, te je tako primjerice u 2021. godini za prekršaje prijavljeno 14607 (82,69%) muških počinitelja i 3057 (17,66%) ženskih počinitelja.

Svađa, vika i slično, najčešći su prekršaji iz ZPPJRIM-a, za koje su počinitelji prijavljivani, a slijede ih tučnjave, drsko ponašanje itd.. Pokazatelji o kretanju i vrstama pojedinih (najčešćih prekršaja) prikazani su sljedećoj tablici.

Najčešći način procesuiranja prekršaja počinitelja (prosječno oko 60%), prema podacima MUP-a, RH-e, kroz promatrano petogodišnje razdoblje je putem optužnih prijedloga, putem kojih se počinitelje za prekršaje prijavljuje Prekršajnim sudovima, te uz optužni prijedlog dostavljaju potrebiti dokazi i predlaže eventualno saslušanje svjedoka i izricanje novčane kazne, kazne zatvora ili sigurnosnih i zaštitnih mjera.

Po udjelu slijede ih obavezni prekršajni nalozi koje policijski službenici izdaju na mjestu prekršaja ili se nakon prekršaja iz Policijske postaje dostavljaju počiniteljima (13%), dok je evidentiran i značajan broj upozorenja kojih je prosječno godišnje oko 11,5%.

Tablica 1. Prekršaji u razdoblju 2018-2022.

	2022	2021	2020	2019	2018
Drsko ponašanje	2022	2082	2062	2297	2449
Odavanje skitnji i prosjačenju	385	641	603	705	780
Odavanje prostituciji	27	16	10	7	6
Tučnjava	2124	2078	2189	2633	2969
Svađa, vika i sl.	4409	5022	4645	4362	4763
Vrijedanje ili omal.moral.osjećaja	277	262	256	237	298
Omalovažavanje pol.službenika MUP	1742	1727	1708	1616	1705
Davanje alkohola maloljetnoj ili pijanoj osobi	130	100	131	183	217
Uživanje alkohola ili droga na javnom mjestu	2041	3135	3210	1670	2185
Neovlašteno pucanje	38	37	26	34	57
Nesprječavanje narušavanja JRM	99	73	74	86	94
Držanje životinja bez nadzora	1460	1513	1640	1503	1654
Ostali prekršaji	305	358	452	434	349

Izrada: autori prema podacima MUP-a, RH-e.

3.1. Najčešći prekršaji – definicije i zapriječene kazne

Prije svega treba istaći kako je opća svrha propisivanja i izricanja ili primjene svih prekršajno pravnih sankcija, da svi građani poštuju pravni sustav i da nitko ne počini prekršaj, te da se počinitelji prekršaja ubuduće tako ponašaju (PZ). To se dijelom prije izmjene ZPPJRM-a, u 2023. godini, nije postizalo u punom opsegu i nije ispunjena opća svrha izricanja prekršajno pravnih sankcija i to zbog visina kazni čiji su iznosi bili određeni pri izmjenama 1994. godine i kretali su se u rasponu od 50 do 350 DEM. Izmjenama Zakona u 2023. godini, novčane kazne za prekršaje iz ZPPJRM-a, određene su u rasponu od 20 do 4000 eura.

Kako je vidljivo iz tablice 1., najčešće procesuiran prekršaj iz ZPPJRM-a, je svađa, vika i slično, a slijedi ga tučnjava (prema metodologiji obrade podataka MUP-a RH-e) što je prekršaj opisan u članku 13., Zakona i glasi: „Tko se na javnom mjestu tuče, svađa, viče ili na drugi način remeti javni red i mir kaznit će se novčanom kaznom od 300,00 do 2000,00 eura ili kaznom zatvora.“

Prije posljednje izmjene Zakona u 2023. godini, zapriječena novčana kazna bila je u iznosu od 20,00 do 100,00 eura.

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Kantona Sarajevo za navedeni prekršaj propisuje novčanu kaznu i to za blaže oblike 100 KM (oko 51 eura), te za njegove najteže oblike kaznu od 1500,00 KM (oko 767 eura), a Zakon o javnom redu i miru Republike Srbije u rasponu do 30,000 dinara, što je u protuvrijednosti oko 259 eura. U Sloveniji je za taj prekršaj propisana novčana kazna u iznosu od 417,29 - 1251,88, Finskoj od 8 do 20 dnevnih dohodaka ovisno o primanjima počinitelja kažnjivog djela, minimalni iznos je 48 – 120 eura, Njemačkoj kazna zatvora do 3 godine ili novčana kazna, a zanimljivo je da Bugarska i Luxemburg nemaju propisane sankcije za ova ponašanja. Najstroža zapriječene kazne su u Francuskoj i to novčana kazna do 15.000 eura, te kazna zatvora do 1 godine.

Sljedeći po brojnosti u RH-oj, su prekršaji drskog ponašanja. ZPPJRIM-a, ih definira člankom 6., koji glasi: *„Tko se na javnom mjestu ponaša na naročito drzak i nepristojan način vrijeđajući građane ili narušavajući njihov mir, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 4000,00 eura ili kaznom zatvora do 30 dana.“*

Prije posljednje izmjene Zakona u 2023. godini, zapriječena novčana kazna bila je u iznosu od iznosu od 20,00 do 170,00 eura, a Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Kantona Sarajevo za navedeni prekršaj propisuje novčanu kaznu do 600,00 KM (oko 307 eura), odnosno drsko ponašanje navodi u istom članku i stavku kao i viku, galamu i dr. Zakon o javnom redu i miru Republike Srbije značajnije je stroži od Zakona Kantona Sarajevo, te za drska ponašanja ima zapriječene kazne: novčanu do 150.000 dinara (oko 1298 eura), radom u javnom interesu od 240 do 360 sati ili kaznom zatvora od 30 do 60 dana. U Italiji, navedeni prekršaj kažnjiv je novčanom kaznom u iznosu od 5.000 - 10.000 eura, Finskoj sa od 8 do 20 dnevnih dohodaka ovisno o primanjima počinitelja kažnjivog djela, te iznosom od 48 – 120 eura. Luxemburg i Bugarska niti za ovaj kod nas propisan prekršaj sankcije. U Francuskoj ovaj prekršaj je kažnjiv novčanom kaznom do 15.000 eura, te zatvorskom kaznom do 1 godine.

Uživanje alkohola ili droga na javnom mjestu prema podacima MUP-a, na četvrtom je mjestu po broju prekršaja u RH. Navedeni prekršaj propisan je člankom 20. ZPPJRIM-a, i glasi: *„Tko se na javnom mjestu odaje pijančevanju ili uživanju droga ili drugih omamljujućih sredstava kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1000,00 eura.“*

Prije izmjene Zakona u 2023. godini, propisana kazna bila je od 20,00 do 100,00 eura.

Omalovažavanje službenih osoba ili tijela također je jedan od brojnih prekršaja, a propisan je člankom 17., ZPPJRIM-a, RH-e, te glasi: „*Tko omalovažava ili vrijeđa državne organe odnosno službene osobe prilikom vršenja ili u vezi s vršenjem službe ili njihova zakonita naređenja, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 4000,00 eura kaznom zatvora do 30 dana.*“

Prije izmjene Zakona u 2023. godini, propisana kazna bila je iznosu od 20,00 do 100,00 eura.

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Kantona Sarajevo za navedeni prekršaj propisuje novčanu kaznu do 1.500,00 KM (oko 767 eura), a Zakon o javnom redu i miru Republike Srbije vrijeđanje službenog lica u vršenju službene dužnosti 150.000 dinara, što je u protuvrijednosti oko 1298 eura, dok je ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti propisano u istom Zakonu kao *krivično djelo* (kazneno) i propisana kazna sa počinitelje je kazna zatvora od šest mjeseci do 10 godina, ovisno o posljedicama i načinu počinjenja.

U Italiji su za taj prekršaj propisane kazna zatvora od 6 mjeseci do 3 godine, s novčanom kaznom 1000 - 5000 eura, Finskoj od 8 do 20 dnevnih dohodaka ovisno o primanjima počinitelja kažnjivog djela, te novčana kazna 48 – 120 eura, dok u Bugarskoj i Luxemburgu nisu izravno propisana kao kažnjiva ove vrste ponašanja, a u Slovačkoj je to Kaznenim zakonom propisano kao kažnjivo. U Francuskoj je za ovaj prekršaj propisana novčana kazna do 15.000 eura i kazna zatvora do 1 godine.

Prekršaj zbog kojeg su se u javnosti u RH-oj, pri posljednjim izmjena sukobljavala mišljenja i izazvao je brojne reakcija, ali i razilaženja*,* je prekršaj iz članka 5., koji glasi: „*Tko na javnom mjestu izvođenjem, reproduciranjem pjesma, skladbi i tekstova ili nošenjem ili isticanjem simbola, tekstova, slika, crteža remeti javni red i mir, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 4000,00 eura ili kaznom zatvora do 30 dana.*“

U najvećem djelu rasprave vezane za navedeni članak i njegovu primjenu, kroz duži niz godina povezane su kažnjavanjem veličanja totalitarnih ideologija iz prošlosti, nošenje simbola tih ideologija, a posebne

---

* <https://www.novolist.hr/novosti/kaznjavanje-u-hrvatskoj-postaje-visestruko-represivnije-nego-u-jugoslaviji-oporba-zgrozena-novim-zakonom/>

* <https://faktograf.hr/2023/04/19/nije-tocno-da-se-u-hrvatsku-uvodi-verbalni-delikt/>

rasprava kako šira tako i stručna vodila se o kažnjavanju uzvika „Za dom spremni“ i oznakama HOS-a.

Različita poimanja i shvaćanja, širi društveni kontekst te davno donesena odredba donijela je i različite presude i mišljenja izazvala i pravni u vakuumu u društvu, a neki su zakonodavca koji je predložio izmjene u 2023. godini prozvali za povratak verbalnog delikta. No, navedena odredba osim što joj je povećan iznos novčane kazne nije u svom biću mijenjana. Zanimljivo je i da stručna i šira javnost ponekad ne shvaća pogubnost ovakvih prekršaja, pa makar ih dokazano procesuirale i zabranile zemlje s dugom tradicijom demokracije poput Austrije.* Upravo su takva postupanja najbolji primjer i vodilja kako koncipirati pravne akte i postupanja s ovom problematikom.

Prije izmjene Zakona u 2023. godini, propisana kazna bila je iznosu od 20,00 do 150,00 eura. Sličnog prekršaja po opisu ne nalazi se u Zakonima Republike Srbije i Kantona Sarajevo.

U Italiji je za ovaj prekršaj propisana kazna zatvora do jedne godine i šest mjeseci ili novčana kazna do 6000 eura, Finskoj od 8 do 20 dnevnih dohodaka ovisno o primanjima počinitelja kažnjivog djela, te 48 – 120 eura, a u Francuskoj javna isprika za počinjeno djelo, novčana kazna do 45.000 €, te zatvorska kazna do 5 godina. U Mađarskoj su ovakva ponašanja kaznena djela.

Da li će posljednje izmjene u pogledu visina novčanih kazni utjecati na smanjenje broja prekršaja, kao generalna prevencije, ostaje sačekati pokazatelje o kretanju broja prekršaja. No, ono što je sigurno, a za što je osnovana i radna skupina nužno je prići izmjenama i osuvremenjivanju odredbi zakona.

4. NEKI OD PRIJEDLOG AUTORA ZA IZMJENE I DOPUNE U ZPPJRM-a

Ugledni sveučilišni profesor i bivši predsjednik Republike Hrvatske, dr.sc. Ivo Josipović ističe da je zakon nesporno potrebno mijenjati u pogledu bića i sadržaja pojedinih dijelova, ali i strukturno (Josipović,2020).

U materijalima Hrvatskog sabora vezanim za posljednje izmjene ZPPJRM-a, navodi se uz ostale da je posljednja izmjena rađena kako bi se izmijenila valuta i navele novčane kazne u eurima, te su neke od njih povišene,

---

* <https://balkans.aljazeera.net/news/world/2021/12/1/austrijska-vlada-donijela-odluku-o-zabrani-hos-ovih-obilježja>

dok je osnovana Međuresorna radna skupina za izradu novog Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, koja će raditi na izradi novog Zakona usklađenog sa zahtjevima vremena, potrebama struke i prakse te promjenama u nizu drugih, u međuvremenu donesenih zakona.* Time i sam zakonodavac potvrđuje da je postojeći zakon zastario i ne odgovara zahtjevima koji se pojavljuju u praksi i pri njegovoj primjeni.

Iako zakonodavac navodi da će donijeti novi zakon, nije za očekivati da će isti zamijeniti postojeće, drugim prekršajima, već da će se unutar postojećih opisa i definiranja prekršaja iznaći rješenja kojima će se kako ih naziva zakon uskladiti s zahtjevima vremena, a nadamo se i doprinijeti rješavanju dvojbi i nejasnoća koje su se do sada pojavljivale pri njegovoj primjeni.

S tog naslova, autori na temelju svog znanja, znanstveno istraživačkog i stručnog rada, te dugogodišnje direktne primjene zakona, donose prijedloge koji mogu biti svrsishodni pri izmjenama, dopunama ili donošenju novog ZPPJRIM-a:

4.1. Uvođenje pojmovnika/značenja izraza

Nedostatak pojmovnika ili značenja izraza u kojemu bi bili definirani pojmovi iz zakona jedan je od nedostataka u postojećem zakonu s kojim su se suočavali sudionici u postupku, ali i građani. ZPPPJRIM-a Kantona Sarajevo, te Zakon o javnom redu i miru Republike Srbije u sebi sadrži značenje izraza, iako tek njih nekoliko, te bi i u njema postojalo prostora za proširenje. Iako ima brojnih pojmova koje treba odrediti jer nisu definirani i jasno određeni, možda je najbolji primjer iz članka 19. Isti uz ostale navodi da prekršaj čini onaj tko daje pića pijanoj osobi. Istovremeno, niti ZPPJRIM-a, Zakon o kaznenom postupku ili Prekršajni zakon ne navode koja je to definicija pijane osobe, odnosno koncentracija alkohola za koju se smatra da je osoba pijana. Često se to bez utemeljenja poistovjećuje u praksi s prekršajem iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama, u kojemu se smatra da je osoba pod utjecajem alkohola ako mu je utvrđena koncentracija alkohola od 0,5 promila i veća, te bi u tom slučaju načelno djelatnici u ugostiteljskim lokalima i osobama nakon jednog ili dva pića mogli zabraniti daljnju konzumaciju, te time i ugroziti svoje poslovanje. To u praksi izaziva ozbiljne probleme, uz složenost primjene istoga, ugostiteljski djelatnici dijelom i zbog toga što je odredba nejasna i

---

* https://sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2023-04-13/160002/PZ_473.pdf

ndefinirana, često su izloženi verbalnim i tjelesnim napadima, kada primjene tu odredbu, odnosno odbiju točiti alkohol „pijanoj“ osobi, odnosno osobi pod vidnim utjecajem alkohola.* Ovdje svakako treba napomenuti da je pijanstvo fizički i mentalni poremećaj koji nastaje kada pojedinac konzumira alkoholna pića u višku. To je razlog zašto se osoba koja je pijana može zvati i alkoholičar kada je ovaj poremećaj uobičajen u njemu, pa je onda i pitanje pojma alkoholičar/pijan, sasvim drugo od onog što je netko jednom pod utjecajem alkohola u ugostiteljskom lokalnu. Dakle, kod definiranja ovog članka potrebno je svakako konzultirati i liječnike, psihologe i psihijatre, te stručnjake iz područja ovisnosti.

4.2. Definiranje javnog mjesta

U samom značenju izraza, ili prije njega zasebno, bilo bi svrsishodno definirati pojam javnog mjesta te time olakšati postupanja tužiteljima i sudovima pri cijenjenju uvjeta prekršaja, ali i generalno djelovati na planu prevencije, jer dio građana niti ne zna da je primjerice isticanje zastave strane države ili totalitarnih bivših režima ili reproduciranje glazbe u dvorišnom prostoru, a što je vidljivo i čujno s ulice u određenim uvjetima prekršaj. Nadalje, svakako bi trebalo definirati za koja ponašanja (primjerice vrijeđanje, omalovažavanje), se prekršaj može počinuti putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže. ZPPJRIM-a, Kantona Sarajevo definira javno mjesto kao: „...*mjesto na kojem je slobodan pristup neodređenom broju lica bez ikakvih uvjeta (ulice, trgovi, javni putevi, parkovi, izletišta, čekaonice, ugostiteljske, trgovinske i zanatske radnje, sredstva i objekti javnog prevoza i sl.) ili pod određenim uvjetima (sportski stadioni i igrališta, bioskopske, pozorišne i koncertne sale, izložbene prostorije i sl.), kao i druga mjesta koja u određenom vremenskom periodu služe za ovakve svrhe (zemljišta ili prostorije u kojima se održavaju javni skupovi, takmičenja i sl.). Smatraće se da je prekršaj iz ovog zakona izvršen na javnom mjestu i kad je radnja izvršena na mjestu koje se u smislu stava (1) ovog člana ne smatra javnim mjestom, ako je to mjesto dostupno vidiku sa javnog mjesta (balkoni, terase, hodnici, dvorišta i sl.) ili ako je posljedica nastupila na javnom mjestu.*

---

* <https://www.034portal.hr/pijani-muskarac-napravio-dar-mar-u-pozeskom-kaficu-vikao-na-konobaricu-razbio-casu-i-prevrnuo-stol-361>

4.3. Propisivanje odgovornosti pravne i odgovorne osobe za prekršaje

Postojeći ZPPJRIM-a, RH-e, propisuje odgovornost pravnih i odgovornih osoba samo za članak 28., (propuštanje mjera za sprječavanje narušavanja). No, o navedenoj odgovornosti svakako bi valjalo razmisliti za određene prekršaje i to prije svega, za članak 8., (tko se na javnom mjestu kocka), članak 19., (tko daje alkoholna pića pijanoj osobi i maloljetniku), članak 16., (izmišljanje ili širenje lažnih vijesti kojima se remeti mir i jedinstvo građana) ili druge u kojima se može opravdano utvrditi objektivna odgovornost odgovornih i pravnih osoba, odnosno odgovornost za poduzimanje mjera i aktivnosti da do prekršaja ne dolazi. Naime, ukoliko odgovorna osoba primjerice poduzme mjere u ugostiteljskom lokalima, da informira uposlenike, osigura eventualne zaštitare (u većim lokalima), pruži podršku uposlenicima, obavlja nadzor ulaska maloljetnika, zabranjuje kockanje, bit će smanjen rizik od ovih prekršaja, odnosno za njega neće biti odgovaran samo uposlenik ugostiteljskog lokala. U postojeći članak 8., (kockanje na javnom mjestu i omogućavanje istog), svrsishodno bi bilo dodati stavak 2., koji bi glasio: „*Tko u svom poslovnom ili drugom prostoru koji ima obilježje javnog mjesta organizira ili dopušta kockanje, bit će kažnjen novčanom kaznom od..., a za isti prekršaj novčanom kaznom bit će kažnjena i odgovorna i pravna osoba u iznosima od.....*“ Izmjena ovog članka svakako bi bila i dobra generalna prevencija.

4.4. Propisivanje prekršaja putem mreža

Iako se dio prekršaja (primjerice omalovažavanja policijskih službenika) procesuirao i počinitelji bili prijavljivani jer su to učinili na društvenim mrežama, postojeći ZPPJRIM-a, ne definira i ne regulira postupanje za prekršaje na mrežama. Prekršajni zakon, koji je postupovni zakon i za ZPPJRIM-a, propisuje načelo zakonitosti, odnosno da nitko ne može biti kažnjen, ako neko ponašanje nije propisano kao prekršaj, pa se tako pojavljuje dvojba. Stoga je zasigurno za prekršaje iz članka 5., (izvođenje, reproduciranje itd.), članak 6., (vrijeđanje), članak 9., (nuđenje i prodaja ulaznica), članak 10., (obmane u pogledu funkcije), 14., (vrijeđanje moralnih osjećaja građana), 16., (izmišljanje i širenje lažnih vijesti), i 17., (omalovažavanje službenih osoba), potrebno razmisliti da im se u opisu doda: „*Tko prekršaj iz ovog članka počini*

putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže, da je on pristupačan većem broju građana kaznit će se....“

4.5. Rješavanje kolizije između članka 6. i 13.

Zakonski opis iz odredbe čl. 6., obuhvaća nekoliko različitih protupravnih ponašanja i glasi: *„Tko se na javnom mjestu ponaša na naročito drzak i nepristojan način vrijeđajući građane ili narušavajući njihov mir, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 700,00 do 4000,00 eura ili kaznom zatvora do 30 dana.“* Zakonski opis iz čl. 13., obuhvaća nekoliko različitih protupravnih ponašanja i glasi: *„Tko se na javnom mjestu tuče, svađa, viče ili na drugi način remeti javni red i mir, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 300,00 do 2000,00 eura.“* U praksi su brojni slučajevi gdje tužitelj upućuje optužni prijedlog za čl. 13., u slučaju kada počinitelj udara oštećenog (žrtvu), a ne radi se o „težim“ oblicima.

U policijskoj i sudskoj praksi dolazi i do prijepora kada je netko ozlijeđen između sudionika jer opet ne postoji jasna razlika između čl. 13., i čl. 6., (Filipović, <https://hrcak.srce.hr/file/234027>). Isti autor donosi i dva prijedloga za izmjene članaka 6., i 13., i to:

Za članak 6:

(1) *„Tko na javnom mjestu govorom ili na drugi način poziva na tjelesni napad ili tučnjavu ili potiče na tjelesni napad ili tučnjavu, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 20 dana“.*

(2) *„Tko na javnom mjestu drugoga udari ili ga tjelesno napadne, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 6.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 40 dana“.*

(3) *„Tko se na javnom mjestu ponaša na naročito drzak ili nasilan ili nepristojan način, vrijeđajući građane ili narušavajući njihov mir, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana“.*

(4) *„Kada je prekršaj iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka počinjen prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje, invaliditeta ili trudnoće, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za dvostruki maksimalni iznos novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kaznom zatvora u trajanju do 90 dana“.*

Za članak 13:

(1) „Tko svadom ili vikom ili bukom vozila ili iz vozila te drugim zvukovima ili svjetlosnim znakovima ili bukom iz stambenih ili poslovnih prostora ili na drugi način remeti javni red i mir, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna“.

(2) „Tko prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini u vremenu od 22,00 do 06,00 sati, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 6.000,00 kuna“.

4.6. Članak 5. (izvođenje, reproduciranje, simboli i dr.)

Članak 5., ZPPJRM-a, definiran je: „Tko na javnom mjestu izvođenjem, reproduciranjem pjesama, skladbi i tekstova ili nošenjem ili isticanjem simbola, tekstova, slika, crteža remeti javni red i mir, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 4000,00 eura ili kaznom zatvora do 30 dana. Tko bez dozvole nadležnog organa, tehničkim sredstvima, prenosi javne priredbe i manifestacije izvan prostora na kojem se iste održavaju kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2000,00 eura. Tko tiskane ili snimljene stvari raspačava na neuobičajen nametljiv ili drzak način, te remeti mir građana, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2000,00 eura“.

Već je ranije navedeno s kojim se sve izazovima susreću tužitelji, sudovi i da je primjena ovog članka i kod šire i stručne javnosti izazvala različite reakcije koje nedvojbeno vode i do podjela u društvu*, čemu zakon, odnosno nejasnoće u primjeni istoga, nikako ne bi trebao doprinosti.

Također, pojedini autori ukazuju i na određene dvojbe kod pojedinih ponašanja, odnosno imaju li ona obilježja prekršaja iz članka 14. ZPPJRM-a koji je definiran: „Tko na javnom mjestu vrijeđa ili omalovažava moralne osjećaje građana, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1000,00 eura ili kaznom zatvora do 30 dana.“

Stoga je za izmjenu ovog članka koristan prijedlog bivšeg predsjednika RH-e, gosp. dr.sc. Ive Josipovića, koji predlaže isti definirati (Josipović, 2020): „Novčanom kaznom od .....do ..... kuna kaznit će se za prekršaj tko govorom, pjesmom, slikom, znakovljem, objavama na društvenim mrežama ili u

---

* <https://historiografija.hr/?p=21901> Pravna polemika Ive Josipovića i Vesne Alaburić o presudi “Za dom spremni”

medijima, ili na drugi način promiče ili veliča ustaški ili četnički režim, njihovu ideologiju i vladavinu, ili javno ističe njihove simbole, ili isto čini u odnosu na drugu ideologiju koja potiče mržnju, diskriminaciju i nasilje. “

4.7. Članak 23. Ne postupanje po zahtjevu/nalogu službene osobe

Postojeća odredba ovog članka definirana je: *„Tko se ne udalji iz skupne koju je ovlaštena službena ili ovlaštena vojna osoba pozvala da se razide, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2000,00 eura ili kaznom zatvora do 30 dana. “*

Zakon ovdje normira samo udaljenje iz skupine, no u praksi se često pojavljuje potreba za izdavanje zahtjeva/naloga da se pojedinac ili dvije osobe udalje s nekog mjesta, a za ogluhu na taj zahtjev nije propisana sankcija. Prije svega kod toga je problem jer u zakonu nema definicije pojma skupine, pa bi ga trebalo definirati (*najmanje tri, primjerice*). Kada se pojedinac ogluši na zahtjev službene osobe, često se u praksi primjenjivao članak 13., uz navod da je na drugi način narušavao javni red i mir, ali to ipak ostavlja dvojbu, te potrebu za normiranjem ogluhe na zahtjev službene osobe.

Tako se za navedeni članak predlaže dodavanje stavka 2., koji bi glasio: *„Tko se ne udalji s mjesta ili zone koju policijski ili vojni službenik osigurava povodom kaznenog djela, prekršaja ili dojave o ugrozi i drugog događaja u kojem postoji interes zaštite izvida i žrtava kaznit će se novčanom kaznom u iznosu.... “*

4.8. Ostali prijedlozi

U ostale prijedloge za izmjene, dopune ili uvrštavanje u novi zakon predlažu se i sljedeće:

- U članku 19., (davanje pića pijanoj osobi i maloljetniku), uz ranije opisan prijedlog vezan za uređenje pojma „pijan“ postojeću definiciju valjalo bi zamijeniti s: *„Tko prodaje, uslužuje ili daje alkoholna pića... “* jer u postojećem zakonskom rješenju stoji samo „daje“, što može izazvati dvojbu u primjeni.
- U članku 21., (pucanje iz vatrenog oružja), uz vatreno oružje trebalo bi dodati i pirotehnička sredstva i druge tvari eksplozivnog karaktera.
- U članku 4. ZPPJRM-a, pojam domaći novac, trebalo bi zamijeniti pojmom „novac u opticaju u RH.

- U urbanim zonama, ali i manjim naseljima problem su i česte dojave policiji o životinjama koje lavežom i na drugi način narušavaju mir i spokoj građana. S toga bi valjalo dodati i novi članka koji bi bio definiran na sljedeći način: „*Novčanom kaznom u iznosu od – do kaznit će se vlasnik čija životinja svojim glasanjem narušava javi red i mir*“
- Obavljanje nužde, hodanje bez odjeće, pokazivanje spolnih organa prema dosadašnjoj praksi kažnjavalo se primjenom članka 14. ZPPJRIM-a, (vrijeđanje i omalovažavanje moralnih osjećaja građana). To je također ostavljalo dvojbe i nije utjecalo na generalnu prevenciju ovakvih ponašanja, pa bi svakako trebalo propisati novi članak koji bi obuhvatio ovakva ponašanja i propisao novčane kazne za iste, uz stupnjevanje istih po visini, posebice kada su navedenom događaju svjedočila djeca.
- Motorna vozila i buka koju izazivaju unatoč ograničenjima propisanim za uređaje i opremu koji se testiraju na tehničkim pregledima, ponekad uz jasnu namjeru vozača remete mir građana. Oglašavanje iz vozila uz upotrebu dodatnih uređaja, buka motocikala s prerađenim ispušnim sustavom, buka koja nastaje postizanjem gornje granice okretaja motora i proklizavanje kotača pri tome, česti su razlozi da građani traže intervenciju policije. Postojeća rješenja za kažnjavanje nalaze se u članku 13., „*drugi način*“, pa bi bilo svrsishodno dodati novi članak koji bi eksplicitno kažnjavao buku koja nastaje oglašavanje putem zvučnika, buku motocikla ili drugog vozila (tzv. pucanje), proklizavanje itd., bez obzira na eventualno postojanje prekršaja iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama.
- Članak 17., ZPPJRIM-a, (vrijeđanje i omalovažavanje državnih organa, odnosno službene osobe“, trebalo bi dopuniti i navesti koje su to službene osobe. Naime, vojni policajci, pravosudni policajci u hodniku suda (koji je javno mjesto), komunalni redari, prometni redari, zaštitari, redari, djelatnici inspekcija, ispitivači u Stanici za tehnički pregled itd., u svom poslu nedvojbeno skrbe i o sigurnosti javnog reda i mira, a pri vrijeđanju istih do sada uglavnom nije bilo adekvatnog odgovora, odnosno kažnjavanja počinitelja. Stoga je neophodno u izmjenama ili dopunama ili donošenju novog zakona, u sam članak ili pojmovima definirati tko su sve službene osobe u smislu ZPPJRIM-a.
- Razne igračke ili pomagala s laserskim zrakama koje nisu bezopasne uz slučajeve ometanja pilota aviona nisu nerijetka pojava niti na javnim

mjestima, gdje ometaju građane, te u određenim uvjetima na daljinu bez približavanja počinitelja građanima, mogu ugroziti njihovo zdravlje, sigurnost i mir.* Stoga se predlaže i definiranje članka „Ugrožavanje sigurnosti uređajima na daljinu“ koji bi uz podršku stručnjaka iz te domene definirao što je zabranjeno, te propisao kazne za osobe koje se istoga ne pridržavaju.

- Postojeće zakonsko rješenje u članku 28., ZPPJRM-a, koje obvezuje odgovornu osobu na sprječavanje narušavanja u ugostiteljskom lokalima, ako to objektivno može učiniti, trebalo bi svakako dopuniti i uvođenjem obveze izvješćivanja policije o narušavanju, bilo da se propiše kazna ili ne. (Članak 19. Zakona o javnom redu i miru upravo to propisuje, te novčanu kaznu za ugostiteljske i druge uslužne djelatnike, ako ne izvijeste policiju o narušavanju javnog reda i mira.
- Pojam „organ“ vjerojatno će biti zamijenjen s pojmom „službena osoba“.

5. ZAKLJUČAK

Rezultati ovog rada, potvrđuju opravdanost što žurnijeg zahvata u postojeći ZPPJRM-a, ili donošenje novog, jer je očito da je postojeći zastario i ne odgovara potrebama društva, te pri primjeni donosi dvojbe koje ponekad kao u slučaju članka 5., imaju za rezultat različita tumačenja i to visokih sudskih dužnosnika i profesora prava, što dovodi do podjela u društvu, što niti jedan zakon ne bi trebao imati za rezultat.

Otvaranje postupka izmjena ili dopuna pojedinih zakona ili donošenja novih započinje izradom prijedloga, pri čemu je u ovom slučaju predlagatelj MUP-a.

Nakon toga slijedi javna rasprava te mogućnost da šira, a posebice stručna javnost da svoja mišljenja i prijedloge na tekst i sadržaj prijedloga. Nakon toga, o konačnom prijedlogu zakona se raspravlja u Hrvatskom saboru, gdje zastupnici iznose svoje prijedloge i amandmane na isti, te slijedi njegovo usvajanje i objava u službenom glasilu te isti stupa na snagu.

---

* *Oprez s proizvodima s ugrađenim optičkim zračenjem (laserom)*
<https://zdravstvo.gov.hr/vijesti/oprez-s-proizvodima-s-ugradjenim-optickim-zracenjem-laserom/214>

U Saborskim materijalima za posljednju izmjenu u 2023. godini, navedeno je da je ustrojena Međuresorna skupina za izradu prijedloga novog zakona, no u istom se ne navodi čiji predstavnici su u skupini, niti kojeg su profila stručnjaci koji su uključeni u skupinu.

Naime, upravo je s obzirom na zastarjeli zakon i promjene u društvu, od onih vezanih za demokratizaciju, do onih tehničke prirode, ali i samim ponašanja građana, te šireg okruženja izuzetno važno da su u skupini stručnjaci raznih profila, od pravnika, liječnika, psihologa, psihijataru, povjesničara, informatičara itd., jer je iz prethodnih dijelova rada jasno vidljiva potreba njihova angažmana. I to upravo u začetku, jer iz prakse je poznato da se javnom raspravom i naknadnim Saborskim postupkom jako malo toga promjeni što dođe u proceduru.

No, to nikako ne znači da stručna i šira javnost ne trebaju sudjelovati u javnoj raspravi, te dostaviti svoje brojne (zaista potrebne i opravdane) prijedloge i sugestije, čime se onda utječe i na predlagatelja, te sam postupak u Saboru prije glasovanja i u konačnici rezultira kvalitetnim pravnim propisom.

Vika i galama uvijek će biti prekršaj, no u suvremeno doba pojam „drugi način“ valja što jasnije i preciznije definirati, kao i druge brojne dvojbe koje postojeći zakon ostavlja, poput prekršaja na mrežama primjerice koji uopće u postojećem nije definira.

Definiranje pojmova jedan je od preduvjeta za uspješan postupak izmjene te kasniju primjenu zakona, a u pojmovima strankama u postupku te široj javnosti valja točno i koncizno definirati što pojedini pojam obuhvaća.

Javni red i mir, utječu na kvalitetu života u zajednici, te subjektivni osjećaj pojedinca o sigurnosti i to možda čak i više i od nekih drugih kažnjivih (pa čak primjerice i nekih kaznenih djela), radnji. Naime, nekoga će (opravdano) strašno pogađati i na njega negativno utjecati danonoćan lavež više pasa ili glasna glazba susjeda i ne reagiranje ili ne definirana mogućnost reakcije nadležnih, što će rezultirati i svađama, te fizičkim nasiljem ali i mogućim preseljenjem u odnosu na primjerice krivotvorenje neke isprave od strane susjeda, što je kazneno djelo ali ne uzrokuje povredu prava njegova susjeda.

Stoga, iako relativno po opsegu manji zakon, pred zakonodavcima je težak posao i značajno „proširivanje“ uz sva nužna poboljšanja i rješavanja kolizija, dilema i nedoumica.

LITERATURA

1. Filipović, H., (2017), Kolizija prekršaja protiv javnog reda i mira, tučnjava, svađa i vika s drskim i nepristojnim načinom vrijeđanja građana kojima se narušava njihov mir. Visoka policijska škola MUP-a, RH-e. Zagreb.
2. <https://balkans.aljazeera.net/news/world/2021/12/1/austrijska-vlada-donijela-odluku-o-zabrani-hos-ovih-obilježja>
3. <https://balkans.aljazeera.net/news/world/2021/12/1/austrijska-vlada-donijela-odluku-o-zabrani-hos-ovih-obilježja>
4. <https://faktograf.hr/2023/04/19/nije-tocno-da-se-u-hrvatsku-uvodi-verbalni-delikt/>
5. <https://historiografija.hr/?p=21901> Pravna polemika Ive Josipovića i Vesne Alaburić o presudi “Za dom spremni”
6. <https://policijska-akademija.gov.hr/UserDocsImages/onkd/1-2015/djuras.pdf>
7. https://sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2023-0413/160002/PZ_473.pdf
8. <https://torpedo.media/na-internetu-vrijedao-policaјce-zbog-postupanja-u-situaciji-s-koronavirusom-pa-zaradio-prijavu/>
9. <https://www.034portal.hr/pijani-muskarac-napravio-dar-mar-u-pozeskom-kaficu-vikao-na-konobaricu-razbio-casu-i-prevrnuo-stol-361>
10. <https://www.novilist.hr/novosti/kaznjavanje-u-hrvatskoј-postaje-visestruko-represivnije-nego-u-jugoslaviji-oporba-zgrozena-novim-zakonom/>
11. <https://www.zakon.hr/z/279/Zakon-o-prekr%C5%A1ajima-protiv-javnog-reda-i-mira>
12. <https://zdravstvo.gov.hr/vijesti/oprez-s-proizvodima-s-ugradjenim-optickim-zracenjem-laserom/214>
13. Josipović, I., (2020) Prekršajna odgovornost za promicanje ideologija suprotnih ustavu Republike Hrvatske, Zagreb. Hrvatski sabor, konačni prijedlog Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, 2023. https://sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2023-04-13/160002/PZ_473.pdf
14. Matijević, G., Peulić, V., (2019) Postupanje policije kod prekršaja iz Zakona o šumama te prekršaja i kaznenih djela povezanih s time, Zagreb, Policija i sigurnost.

15. Milivojević, L., Kazneno pravo za kriminaliste, II. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Međunarodno kriminalističko udruženje, Zagreb, 2016., str. 47.
16. Peulić, V., Palić, N., Matijević, G., (2017) Pojedini zakonski modeli iz Prekršajnog zakona Republike Hrvatske sukladno kojima se počiniteljima ne izriče novčana kazna ili druga prekršajno pravna sankcija, Kiseljak.
17. Prekršajni zakon Republike Hrvatske s komentarom, 2015., Zagreb (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22)
<https://www.zakon.hr/z/52/Prekr%C5%A1ajni-zakon>
18. Statistički pokazatelji MUP-a, dostupno na:
<https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2018/Statisticki%20pregled%20temeljnih%20sigurnosnih%20pokazatelja%20i%20rezultata%20rada%20u%202018.%20godini.pdf>
19. Zakon o javnom redu i miru Republike Srbije ("sl. Glasnik rs", br. 6/2016 i 24/2018)
https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnom_redu_i_miru.html
20. Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira Republike Hrvatske: NN 41/77, 55/89, 05/90, 30/90, 47/90, 29/94, 114/22, 47/23
21. Zakon prekršajima protiv javnog reda i mira Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 18/2007, 7/2008 i 34/2020).
<https://www.paragraf.ba/propisi/kantona-sarajevo/zakon-o-prekršajima-protiv-javnog-reda-i-mira.html>